

Az innovációs járulék legfontosabb szabályai 2019.

Az innovációs járulék szabályait a *tudományos kutatásról, fejlesztésről és az innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény [Inno. tv.]* 15-17. §-ai tartalmazzák. 2019. január 1-jétől az innovációs járulékkötelezettség alól mentesülő mikro- és kisvállalkozások tekintetében változás¹, hogy KKV besorolásukat már nem csupán a *kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény [Kkv. tv.]* 3. (2)-(3) bekezdésében foglalt mutatóértékek – összes foglalkoztatotti létszám, éves nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg – alapján, kizárólag a vállalkozás saját mutatói alapján kell elvégezni, hanem figyelembe kell venni a Kkv. tv. valamennyi, KKV besorolásra irányadó rendelkezését (pl. partner-, és kapcsolódó vállalkozások adatainak figyelembevétele, kétéves szabály, stb.)

I. Az innovációs járulék fizetésére kötelezettek köre

Az Inno. tv. 15. § (1) bekezdése szerint az innovációs járulék megfizetésére – meghatározott kivételekkel – a *számvitelről szóló 2000. évi C. törvény [Szt.]* hatálya alá tartozó belföldi székhelyű gazdasági társaságok kötelezettek. Megjegyezzük, hogy azon adózók is az Szt. hatálya alá tartoznak – így innovációs járulékfizetési kötelezettségük is fennállhat –, amelyek az Szt. 9/A. § (1)-(2) bekezdése alapján éves beszámolójukat az IFRS-ek szerint állítják össze. A gazdasági társaságok körébe a közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a részvénytársaság tartozik a *Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény [Ptk.]* 3:89. §-a szerint.

Az Inno. tv. idézett rendelkezéséből következően nem kötelezett innovációs járulékfizetésre a külföldi székhelyű gazdálkodó, az egyéni vállalkozó, a polgári jogi társaság, az építőközösség, a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi kereskedelmi képviselője, továbbá az *egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény [Eva tv.]* szerinti bevételi nyilvántartást vezető közkereseti társaság, betéti társaság, illetve a kisadózó vállalkozások tételes adójának alanyai sem. Szintén nem kötelezett innovációs járulék fizetésére azon gazdálkodó, amely az Szt. alanya, de nem minősül gazdasági társaságnak. Ilyen például a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, az egyéni cég, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, a társasház, az erdőbirtokossági társulat, az ügyvédi iroda, az MRP szervezet, az egyházi jogi személy, az alapítvány, az egyesület, a költségvetési intézmény.

Az Inno. tv. 15. § (2) bekezdése további kivételeket nevesít, így az előzőekben felsorolt szervezeteken kívül mentes az innovációs járulékfizetési kötelezettség alól:

- a) a Kkv. tv. 3. § (2) és (3) bekezdése szerint mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülő gazdasági társaság,
- b) a Magyar Nemzeti Bank,
- c) a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.,
- d) a büntetés-végrehajtásért felelős miniszter felügyelete alá tartozó, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaság,
- e) a cégbejegyzés évében a jogelőd nélkül alapított gazdasági társaság és annak előtársasága,
- f) a közhasznú nonprofit gazdasági társaság,
- g) a járulékfizetésre kötelezett, de felszámolási vagy kényszertörlési eljárás alatt álló gazdasági társaság.

¹ az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvény (Módtv.) 56. §-a alapján

Az Inno. tv. 15. § (3) bekezdése rögzíti, hogy az (1) és (2) bekezdés alkalmazásánál az üzleti év első napján fennálló állapot az irányadó.

1. Mikro- és kisvállalkozások mentessége

2019-től a gazdasági társaságok innovációs járulék szempontjából történő besorolását a Kkv. tv. egésze alapján kell elvégezni. A besorolás kiindulópontját a Kkv. tv. 3. § (2)-(3) bekezdésében nevesített fogalmak és pénzügyi mutatószámok jelentik.

A KKV kategórián belül mikrovállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek

- összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és
- éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg [Kkv tv. 3. § (3) bekezdés].

KKV kategórián belül kisvállalkozásnak minősül az a vállalkozás, amelynek

- összes foglalkoztatotti létszáma 50 főnél kevesebb, és
- éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg [Kkv tv. 3. § (2) bekezdés].

Ahhoz, hogy egy gazdasági társaság a Kkv. tv. rendelkezései alapján mikro-, vagy kisvállalkozásnak minősüljön, a foglalkoztatottak létszámára vonatkozó feltételnek minden esetben teljesülnie kell, míg az éves nettó árbevételre, illetve a mérlegfőösszegre előírt vagylagos kritériumok közül elegendő az egyik teljesülése.

A Kkv. tv. 5. § (1)-(2) bekezdése határozza meg, hogy az említett mutatóértékeket milyen nyilvántartások alapján kell figyelembe venni. Eszerint az utolsó összevont (konszolidált) beszámoló, ennek hiányában az éves beszámoló vagy az egyszerűsített éves beszámoló adatai alapján kell a besorolást elvégezni. Ha a gazdasági társaság működési ideje 1 évnél rövidebb – például egyesülés, szétválás esetén a jogutód első adóéve –, az adatokat éves szintre kell vetíteni. Az évesítést úgy kell elvégezni, hogy az értékesítés nettó árbevételének összegét el kell osztani az adott naptári év napjainak számával, majd ezt meg kell szorozni a beszámolóval lefedett működési napok számával. A foglalkoztatotti létszám, illetve a mérleg-főösszeg adatának évesítésére azonban ezek jellegéből következően nincs mód, így ezeket változatlanul hagyva, éves szintű mutatóknak kell tekinteni.

Az egyéni vállalkozó minősítése az adóbevallása szerint, a foglalkoztatotti létszám alapján történik. Az Eva tv. hatálya alá tartozó vállalkozás minősítése a saját nyilvántartása szerint, a foglalkoztatotti létszám alapján történik, KKV-nak történő minősítéséhez a vállalkozásnak foglalkoztatotti létszámra vonatkozó nyilvántartással kell rendelkeznie.

Az Inno. tv. 15. § (2) bekezdés a) pontjának 2019. január 1-jétől hatályos szabálya alapján a Kkv. tv. egyéb rendelkezései, így különösen a kapcsolódó és partnervállalkozásokra vonatkozó előírások [Kkv. tv. 4. § (3)-(5) bekezdés], az ún. „kétéves szabály” [Kkv. tv. 5. § (3) bekezdés], illetve az állami/önkormányzati tulajdonra vonatkozó szabályok [Kkv. tv. 3. § (4) bekezdés] szintén vizsgálandók az innovációs járulék szempontjából történő besoroláskor.

1.1. Az önálló-, a kapcsolódó- és a partnervállalkozások a Kkv. tv. fogalomrendszerében

A Kkv. tv. megkülönbözteti egymástól az önálló-, a partner- és kapcsolódó vállalkozások fogalmát.

Önálló vállalkozásnak minősül

- az a vállalkozás, amely nem minősül sem partner-, sem kapcsolódó vállalkozásnak [Kkv. tv. 4. § (1) bekezdés]. Önálló vállalkozásnál a méret szerinti besorolást kizárólag az adott vállalkozásra vonatkozó, fentiekben meghatározott mutatószámok alapján kell elvégezni. Tipikusan azok a vállalkozások tartoznak ide, amelyek vagy teljesen függetlenek, vagy amelyekben más vállalkozások nem rendelkeznek legalább 25 %-os tulajdoni részesedéssel, illetve amelyek más vállalkozásban nem rendelkeznek legalább 25 %-os tulajdonosi részesedéssel;
- ha befektetői érdekeltség fennáll, az a vállalkozás, amellyel a Kkv. tv. 19. § 1. pontja szerinti befektetők külön-külön és együttesen sem állnak kapcsolódó vállalkozási viszonyban, vagy amelynél a befektetők a kapcsolódó viszonyt létesítő tulajdonlás ellenére sem közvetve, sem közvetlenül nem vesz(nek) részt a vállalkozás tényleges irányításában, vagy amelynek befektetői nem működnek vállalkozásként.

A Kkv. tv. 19. § 1. pontjában nevesített befektetők közé tartozik:

- a) az állami befektető társaság,
- b) finanszírozáshoz való hozzáférés elősegítése céljából rendszeresen kockázatitőke-befektetést folytató egyének vagy csoportok, akik vagy amelyek a tőzsdén nem jegyzett vállalkozások alaptőkéjébe fektetnek be, azzal a feltétellel, hogy az ugyanazon vállalkozásban eszközölt összes befektetésük legfeljebb 1 250 000 eurónak megfelelő forintösszeg,
- c) a felsőoktatási intézmények, a nem felsőoktatási intézmény szervezetében működő oktatási és szaktanácsadási intézmények, a felső- vagy középfokú oktatás gyakorlati háttereként termelő tevékenységet folytató tangazdaságok és tanüzemek, a nonprofit kutatási központok, valamint nem felsőoktatási intézmény szervezeteként - költségvetési szervként működő - egyéb kutatóhelyek,
- d) a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 5. § (1) bekezdés 60. pontjában meghatározott intézményi befektetők, ideértve a regionális fejlesztési alapokat,
- e) az évi 10 millió eurónak megfelelő forintösszeget el nem érő költségvetéssel és kevesebb, mint 5 000 lakossal rendelkező helyi önkormányzatok.

Az önálló vállalkozásnál a KKV besorolás alapjául szolgáló adatokat az éves beszámoló (egyszerűsített éves beszámoló) alapján kell megállapítani. Éves beszámolóval nem rendelkező társaságnál az üzleti tervből kell kiindulni.

A kapcsolódó vállalkozások egymással az alábbiakban felsorolt valamely kapcsolatban állnak:

- a) egy vállalkozás egy másik vállalkozásban a szavazatának a többségével rendelkezik, vagy
- b) egy vállalkozás egy másik vállalkozásban jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselők vagy a felügyelő bizottság tagjai többségét megválassza vagy visszahívja, vagy
- c) egy vállalkozás egy másik vállalkozás felett a tulajdonosokkal (részvényesekkel) kötött szerződés vagy a létesítő okirat rendelkezése alapján – a tulajdoni hányadtól, a szavazati aránytól, a megválasztási és visszahívási jogtól függetlenül – döntő irányítást, ellenőrzést gyakorol, vagy
- d) egy vállalkozás a másik vállalkozásban – más tulajdonosokkal (részvényesekkel) kötött megállapodás alapján – a szavazatok többségét egyedül birtokolja, vagy
- e) a vállalkozások egy vagy több vállalkozáson keresztül állnak egymással az a)-d) pontokban említett jogviszonyban, vagy
- f) a vállalkozások egy természetes személy vagy közösen fellépő természetes személyek egy csoportja révén az a)-e) pontokban meghatározott jellegű kapcsolatban állnak

egymással, amennyiben tevékenységüket vagy annak egy részét az érintett piacon vagy egymással szomszédos piacokon² folytatják; vagy

- g) a befektetők érdekeltsége tekintetében az a vállalkozás, amellyel a Kkv. tv. 19. § 1. pontjában meghatározott befektetők külön-külön vagy együttesen az a)-e) pontok szerinti kapcsolatban állnak, vagy amelynek irányításában a befektetők közvetlenül vagy közvetve részt vesznek, vagy amelynek befektetői vállalkozásként működnek.

A minősítésnél figyelemmel kell lenni a külföldi vállalkozásokra is, azaz a bármely más államban bejegyzett, az irányadó külföldi jog szerint vállalkozásnak minősülő olyan személyekre is, amelyek megfeleltethetők a Kkv. tv. 19. § 5. pontja szerinti vállalkozás definíciójának (pl. egyéni vállalkozó, egyéni cég, gazdasági társaság, ügyvédi iroda, szövetkezet, vízi társulat, víziközmű társulat, erdőbirtokossági társulat).

A Kkv. tv. nem írja elő, hogy a közösen fellépő természetes személyek csoportjáról csak akkor lehetne beszélni, ha az érintettek egymás hozzátartozói. Azonban például azon közeli hozzátartozók, akik kettő vagy több társasággal az utóbbi felsorolás a)-e) pontjaiban említett viszonyban állnak (pl. a tulajdonosi részesedések többségével rendelkeznek), közösen fellépő természetes személyek csoportjának tekintendők, amennyiben az érintett vállalkozások a tevékenységüket az érintett, vagy szomszédos piacon végzik.

Partnervállalkozás az, amely nem minősül kapcsolódó vállalkozásnak, és

- amelyben más vállalkozásnak kizárólagosan vagy több kapcsolódó vállalkozásnak együttesen a tulajdoni részesedése – jegyzett tőkéje vagy szavazati joga alapján – legalább 25 %, de legfeljebb 50%.
- amelynek más vállalkozásban kizárólagosan vagy több kapcsolódó vállalkozással együttesen a tulajdoni részesedése – jegyzett tőkéje vagy szavazati joga alapján – legalább 25 %, de legfeljebb 50%.

Partnervállalkozói viszonyról jellemzően tehát akkor van szó, ha az egyik vállalkozás a másikban 25-50% közötti tulajdoni hányaddal rendelkezik és a kapcsolódó vállalkozási jogviszony más ismérv alapján nem áll fenn.

A Kkv. tv. 5. § (5) bekezdésében rögzítettek alapján azon vállalkozás esetében, amelynek *partnervállalkozásai* vannak, a KKV besorolás alapjául szolgáló pénzügyi adatokat az összevont (konszolidált) éves beszámoló alapján, ennek hiányában a vállalkozás nyilvántartása alapján kell meghatározni (de csak akkor, ha más vállalkozás nem vonja be az érintett társaságot a konszolidálásba)³. Ezen adatokhoz hozzá kell adni a vállalkozással *partnervállalkozási kapcsolatban* lévő vállalkozások adatait, amelyek tulajdonosai az adott vállalkozásnak, vagy az adott vállalkozás tulajdonában vannak. Az összesítésnél az adatokat a tőkeérdekeltségi, illetve a szavazati arányok közül a nagyobbiknak megfelelő *arányban* kell figyelembe venni. Keresztrészesedésnél a magasabb százalékot kell alkalmazni. A *partnervállalkozások adataihoz teljes mértékben* hozzá kell adni a partnervállalkozáshoz közvetlenül vagy közvetve *kapcsolódó vállalkozások* adatait is, ha ezek a partnervállalkozások összevont (konszolidált) éves beszámolóiban nem szerepelnek.

² a szomszédos piac fogalma alapján az adott termékek/szolgáltatások termelési, illetve értékesítési folyamatában ugyanazon fázis, lépcsőfok jelenti a közös piacot, a folyamatban eggyel korábbi vagy későbbi lépcsőfok pedig a szomszédos piacot.

³ Amennyiben egy külföldi vállalkozás olyan konszolidált beszámolót készít, amely tartalmazza a magyar vállalkozás adatait, a magyar vállalkozás besorolásához szükséges mutatóértékeket ezen konszolidált beszámolóban foglaltak alapján kell meghatározni.

Például, „A” vállalkozásnak 35%-os részesedése van „B” vállalkozásban, míg „B” vállalkozás 60%-os tulajdoni részesedéssel bír „C” társaságban. „A” vállalkozás besorolásánál mielőtt „B” partnervállalkozás adatai arányosan (35%) hozzászámításra kerülnének, „B” adatai tekintetében 100%-os mértékben figyelembe kell venni utóbbi kapcsolódó vállalkozása, „C” adatait.

Kapcsolódó vállalkozások esetén a besorolási mutatóértékeket szintén az összevont (konszolidált) éves beszámoló alapján, ennek hiányában a vállalkozás nyilvántartásai alapján kell meghatározni. Az adatokhoz *teljes mértékben hozzá kell adni* a társasághoz közvetlenül vagy közvetve *kapcsolódó vállalkozás adatait* (a kapcsolódó vállalkozás összevont beszámolója, ennek hiányában a nyilvántartásai szerint), ha ezek a vállalkozás összevont (konszolidált) éves beszámolójában nem szerepelnek. A kapcsolódó vállalkozások adataihoz *arányosan hozzá kell számítani* a kapcsolódó vállalkozással olyan partnervállalkozási jogviszonyban lévők adatai is, amelyek tulajdonosai a kapcsolódó társaságnak vagy a kapcsolódó vállalkozás tulajdonában vannak, kivéve, ha az említett adatok az összevont beszámolóban legalább a tőkeérdekeltségi, illetve a szavazati arányok közül a nagyobb szerinti arányban – keresztreszesedésnél a magasabb százalékot számítva – már szerepelnek.

Például „A” vállalkozás „B” vállalkozásban 75 %-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik, ezért a két társaság kapcsolódó vállalkozásnak minősül. „B” vállalkozás pedig „C” társaság 45%-os arányú tulajdonosa („B” és „C” társaság tehát partnervállalkozások). „A” vállalkozás besorolásához szükséges adatokat úgy kell meghatározni, hogy saját pénzügyi mutatóértékeihez teljes mértékben hozzá kell számítani „B” társaság adatait. „B” társaság adatainak meghatározásakor pedig – mivel „B” és „C” társaság partnervállalkozások – a gazdasági mutatók értékeit 45%-os arányban összesíteni kell „C” vállalkozás adataival. Tehát „A” vállalkozás adataihoz a „B” vállalkozás így megkapott adatait kell teljes mértékben hozzáadni.

Az eltérő nyilvántartással rendelkező vállalkozások közötti kapcsolódó- és partnervállalkozási viszony esetén a besorolás szempontjából figyelembe veendő gazdasági mutatókat az alábbiak szerint kell számításba venni:

- a nem eva-alany vállalkozás mutatóihoz a partner- vagy kapcsolódó eva-alany vállalkozások adatai közül csak a foglalkoztatotti létszámadatot szükséges hozzáadni;
- eva-alany vállalkozás besorolása esetén a vele partner- vagy kapcsolódó vállalkozási viszonyban álló nem eva-alany vállalkozás foglalkoztatotti létszámának és pénzügyi adatainak (éves nettó árbevétel, vagy mérlegfőösszeg) hozzáadásával kell az összesítést elvégezni, és az összesített adatok alapján kell az értékhatároknak való megfelelést vizsgálni.

1.2. A kétéves szabály alkalmazása

A Kkv. tv. 5. § (3) bekezdése szerint, amennyiben egy vállalkozás éves szinten túllépi a 3. §-ban meghatározott foglalkoztatotti létszám vagy pénzügyi határértékeket, vagy elmarad azoktól, akkor ennek eredményeként csak abban az esetben veszíti el, illetve nyeri el a közép-, kis- vagy mikrovállalkozói minősítést, ha két egymást követő beszámolási időszakban túllépi az adott határértékeket vagy elmarad azoktól (kétéves szabály). E rendelkezés jelentheti a valamely kategória szerinti vállalkozás besorolásának KKV-n belüli (magasabb vagy alacsonyabb), illetve KKV-n kívüli méretre történő megváltozását, vagy a KKV-n kívüli vállalkozásnak a valamely KKV kategóriába történő átsorolását. Ha a két beszámoló adatai

eltérő besorolást tennének lehetővé, mindig a második beszámoló mutatói alapján kell a besorolást megtenni.

Új alapítású vállalkozás esetén a besorolást az üzleti terv alapján kell elvégezni (a cégbejegyzés évét követő első adóévben), amelyet erre vonatkozó előírás hiányában évesíteni nem kell. Az üzleti terv nem tartalmaz mérlegfőösszeget, így a besorolásnál csak a létszám illetve az árbevétel adatait kell vizsgálni. Az új alapítású vállalkozásokra irányadó szabályokat kell alkalmazni abban az esetben is, ha a vállalkozás a besorolására előírt napon még nem rendelkezik beszámolóval (pl. egyesülés, szétválás).

1.3. Az állam/önkormányzat közvetlen és közvetett tulajdoni részesedése

A Kkv. tv. 3. § (4) bekezdése értelmében nem minősül KKV-nak az a vállalkozás, amelyben az állam vagy az önkormányzat közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedése – tőke vagy szavazati joga alapján – külön-külön vagy együttesen eléri, vagy meghaladja a 25%-ot. Ezen rendelkezést nem kell azonban akkor alkalmazni, ha a Kkv. tv. 19. § 1. pontjában meghatározott befektetők állnak a vállalkozással partnervállalkozási kapcsolatban.

A „külön-külön vagy együttes” fordulat arra utal, hogy mind az állam, mind az önkormányzat tulajdonosi részesedése tekintetében figyelembe kell venni mind a közvetlen, mind a közvetett részesedést. Amennyiben ezek alapján megállapítható a 25%-ot meghaladó részesedés, a társaság nem minősülhet kis- vagy középvállalkozásnak.

2. Felszámolási vagy kényszertörlési eljárás alatt álló gazdasági társaság mentesülése

Az Inno. tv. 15. § (2) bekezdés g) pontja értelmében mentes az innovációs járulékfizetési kötelezettség alól az egyébként járulékfizetésre kötelezett gazdasági társaság, ha felszámolási vagy kényszertörlési eljárás alatt áll. E rendelkezések alapján az a közép-, illetve nagyvállalkozás, amely felszámolási vagy kényszertörlési eljárás alá kerül, nem köteles innovációs járulékot fizetni az említett eljárások megindulását követő üzleti év első napjától.

Ha *például* 2018. szeptember 25-én elrendelik egy naptári éves adózóként működő, középvállalkozásnak minősülő korlátolt felelősségű társaság felszámolását, akkor a társaságnak a 2018. január 1-jével kezdődő üzleti éve az Szt. 11. § (10) bekezdése alapján 2018. szeptember 24-én lezárul; ebben az üzleti évben még fennáll a társaság innovációs járulékfizetési kötelezettsége. A 2018. szeptember 25-étől a felszámolási eljárás időszakának végéig tartó időszakban – amely az Szt. 11. § (11) bekezdése alapján egy üzleti évnek minősül – a társaságot nem terheli járulékfizetési kötelezettség.

Az egyébként járulékfizetésre kötelezett, de végelszámolási eljárás alá került belföldi gazdasági társaságot a szabályozás nem mentesíti a fizetési kötelezettség alól.

II. Az innovációs járulék alapja, mértéke

A járulék alapja a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény [Htv.] 39. § (1) bekezdése szerint meghatározott adóalap, csökkentve a Htv. szerint kimutatott, külföldi telephelyre jutó iparüzési adóalap-rész összegével [Inno. tv. 16. § (1) bekezdés].

A Htv. 39. § (1) bekezdése szerint az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén – a (6) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve

- a) az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke, együttes – a (4)-(8) bekezdésben meghatározottak szerint számított – összegével,
- b) az alvállalkozói teljesítések értékével,
- c) az anyagköltséggel,
- d) az alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.

A Htv. szerinti *nettó árbevétel* fogalma nem azonos az Szt. szerint meghatározott *értékesítés nettó árbevételével*. A Htv. önálló fogalom-meghatározást alkalmaz, e rendelkezés szerint a nettó árbevétel összege úgy számolható ki, hogy az Szt. szerinti értékesítés nettó árbevételét csökkenteni kell a jogdíjjal [Htv. 52. § 51. pont], továbbá – bizonyos feltételek fennállása esetén – az adóhatósággal elszámolt jövedéki adó, regisztrációs adó, az alkoholos ital utáni népegészségügyi termékadó összegével, valamint a külön jogszabály szerinti felszolgálati díj árbevételeként elszámolt összeggel [Htv. 52. § 22. pont a) alpont]. A biztosítók, a befektetési vállalkozások, a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások tekintetében az értékesítés nettó árbevételének meghatározására speciális szabályokat írnak elő a Htv. 52. § 22. pont b)-h) alpontjai.

Az eladott áruk beszerzési értékét az Szt. rendelkezéseinek megfelelően kell megállapítani [Htv. 52. § 36. pont]. A nettó árbevétel annak nagyságától függően, sávosan csökkenthető az eladott áruk beszerzési értékével, illetve a közvetített szolgáltatások együttes értékével.

A nettó árbevétel

- 500 millió forintot meg nem haladó összegéből az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg egésze,
- 500 millió forintot meghaladó, de 20 milliárd forintot meg nem haladó összegéből az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg, de legfeljebb az e sávba jutó nettó árbevétel 85%-a,
- 20 milliárd forintot meghaladó, de 80 milliárd forintot meg nem haladó összegéből az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg, de legfeljebb az e sávba jutó nettó árbevétel 75%-a,
- 80 milliárd forintot meghaladó összegéből az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg, de legfeljebb az e sávba jutó nettó árbevétel 70%-a

vonható le [Htv. 39. § (4) bekezdés].

A Htv. előírása szerint a sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg az összes nettó árbevétel csökkentő összegnek (azaz az eladott áruk beszerzési értéke és közvetített szolgáltatások együttes értéke), valamint az adott sávba jutó nettó árbevétel összes nettó árbevételben képviselt arányának szorzata. Mindez azt jelenti, hogy első lépésben meg kell határozni, hogy az adott sávba jutó nettó árbevétel mekkora arányt képvisel az összes nettó árbevételben, majd pedig ezt az arányszámot meg kell szorozni a nettó árbevétel csökkentő összes eladott áruk beszerzési értékével és a közvetített szolgáltatások értékével.

Ha *például* a nettó árbevétel 1.400 MFt, az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások együttes értéke 800 MFt, akkor a sávcsökkentő tételt az alábbiak szerinti kell meghatározni.

Az adott sávba eső nettó árbevétel	Az adott sávra jutó csökkentő tétel
1. sáv: 500 MFt	$800 \times (500 / 1.400) = 285,714286$ MFt
2. sáv: 900 MFt	$800 \times (900 / 1.400) = 514,285714$ MFt

Az értékek kiszámítását követően azt kell megvizsgálni, hogy az egyes sávokra jutó csökkentő tételek nem haladják-e meg az adott sávnál figyelembe veendő maximum értéket.

1. sávra eső maximális nettó árbevétel: nincs korlátozás;

2. sávra eső maximum az e sávba jutó nettó árbevétel 85%-a, amely a konkrét esetben $900 \text{ Mft} \times 0,85 = 765 \text{ Mft}$. Ez azt jelenti, hogy második sávban is a teljes csökkentő tételt figyelembe lehet venni.

Az adózó által figyelembe vehető csökkentő tétel mindösszesen: $285,71 \text{ Mft} + 514,28 \text{ Mft} = 799,99 \text{ Mft}$.

A fentiekől eltérően az adóalap megállapításánál azon áruk, anyagok, szolgáltatások értékesítésével összefüggésben elszámolt eladott áruk beszerzési értékének és közvetített szolgáltatások értékének teljes összege csökkenti a nettó árbevétel összegét, amely áruk, anyagok, szolgáltatások értékesítése után az adóalany az Szt. szerinti exportértékesítés nettó árbevételét vagy a közfinanszírozásban részesülő gyógyszerek, mint áruk értékesítése után belföldi értékesítés nettó árbevételét számol el. Az elszámolóházi tevékenységet végző szervezetnél, az általa – a földgázpiaci és villamosenergia piaci ügyletek elszámolása érdekében – vásárolt és továbbértékesített, a számvitelről szóló törvény szerinti eladott áruk beszerzési értékeként elszámolt földgáz és villamosenergia beszerzési értéke teljes összege csökkenti a nettó árbevétel összegét [Htv. 39. § (7) bekezdés].

A kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó alább említett speciális szabályokat kizárólag akkor kell alkalmazni, ha a kapcsolt vállalkozási viszony 2016. október 1-jét követően, szétválással jött létre [Htv. 39. § (10) bekezdés]. Amennyiben a *társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény* [Tao. tv.] 4. § 23. pontja szerinti kapcsolt vállalkozási viszony az említett időpontot megelőzően, vagy pedig nem szétválás útján (például: cégfelvásárlással) jött létre, akkor az adóalap-megállapításra vonatkozó, a Htv. 39. § (6) és (9) bekezdésében foglalt speciális szabályok nem irányadók.

A Tao. tv. szerinti kapcsolt vállalkozásnak minősülő adóalanyok az adóalapjukat az adóalany kapcsolt vállalkozások összes nettó árbevétele és összes nettó árbevétel-csökkentő ráfordítása pozitív előjelű különbözeteként állapítják meg, azzal, hogy az egyes adóalanyok adóalapja ezen különbözetnek és az adóalany nettó árbevételének a kapcsolt vállalkozások összes nettó árbevételében képviselt arányának szorzata. E rendelkezést csak azon adóalanyok kell alkalmaznia, amely esetében az eladott áruk beszerzési értékének és a közvetített szolgáltatás értékének együttes összege az adóalany nettó árbevételének 50%-át meghaladja, kizárólag az ezen feltételeknek megfelelő kapcsolt vállalkozásai vonatkozásában [Htv. 39. § (6) bekezdés]. A szabályozás lehetőséget ad az időarányosításra, ha ugyanis a kapcsolt vállalkozási viszony nem áll fenn az adóév egészében, a (6) bekezdés alkalmazása során csak a kapcsolt vállalkozási viszony fennállásának időtartamára jutó – napi időarányosítással számított – nettó árbevétel és nettó árbevétel-csökkentő költségeket, ráfordításokat kell figyelembe venni [Htv. 39. § (9) bekezdés].

Az innovációs járulék alapjának meghatározása szempontjából *alvállalkozói teljesítések* értékének a Htv. 52. § 32. pontja szerint az adóalany által továbbadott (számlázott) olyan alvállalkozói teljesítés értéke minősül, amelynek végzése során az adóalany mind megrendelőjével, mind alvállalkozójával a Ptk. szerinti – írásban kötött – vállalkozási szerződéses kapcsolatban áll.

Az *anyagköltség fogalmára* – az eladott áruk beszerzési értékéhez hasonlóan – az Szt. fogalmait [78. § (2) bekezdés] kell alkalmazni, azzal, hogy a Htv. 52.§ 37. pontjában foglalt meghatározás szerint az egyszeres könyvvitelt, valamint - a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya

alá tartozó - pénzforgalmi nyilvántartást vezető vállalkozók esetében a tárgyévi anyagbeszerzésre fordított kiadás és a kifizetett anyagkészlet leltár szerinti záró értéke közötti különbözetnek, a kifizetett anyagkészlet leltár szerinti nyitó értékével növelt összege tekinthető anyagköltségnek. Az anyagköltséget csökkenti a saját vállalkozásban végzett beruházáshoz felhasznált anyagok bekerülési (beszerzési) értéke, továbbá az az érték, amellyel az adóalany az eladott áruk beszerzési értékeként, alvállalkozói teljesítés értékeként, közvetített szolgáltatások értékeként a nettó árbevételét csökkentette.

Az alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költsége – a Htv. 52. § 25. pontjában szereplő fogalom-meghatározás szerint – a Tao. tv. 7. § (1) bekezdés t) pontja szerint az adózás előtti eredményt csökkentő összeg, azzal, hogy a helyi iparüzési adóalap megállapítása során a felmerült költséget csak egyszer lehet figyelembe venni.

Az éves beszámolójukat az IFRS-ek szerint elkészítő adózók a helyi iparüzési adójuk alapját (az innovációs járulékuk alapját) a Htv. 40/B-40/M. §-ában meghatározott sajátos rendelkezések figyelembevételével állapítják meg. Így például esetükben nettó árbevételként nem a Htv. 52. § 22. pontjában foglaltakat, hanem a Htv. 40/C-40/E. §-ában foglaltakat kell irányadónak tekintetni.

A helyi iparüzési adó alapjával azonos innovációs járulékalap kiszámítása során a fenti tételek alapján meghatározott Htv. szerinti adóalapot kell módosítani – felmerülése esetén – a külföldi telephelyre jutó iparüzési adóalap-rész összegével, amelynek a meghatározási módját a Htv. 52. § 61. pontjában, illetve a Htv. mellékletei tartalmazzák.

Az innovációs járulék mértéke a vetítési alap (adóalap) 0,3 százaléka [Inno. tv. 16. § (2) bekezdés].

III. Az innovációs járulék megállapítása, bevallása és megfizetése

1. Az innovációs járulék fizetésére nem első ízben kötelezett adózókra vonatkozó szabályok

A járulékfizetésre kötelezett gazdasági társaság járulékfizetését előlegfizetéses rendszerben teljesíti. Az előleget háromhavonként kell fizetni a harmadik hónapot követő hó 20. napjáig. Az adóév utolsó előlegfizetési időszakára vonatkozó járulékelőleget a járulékfizetésre kötelezett az előleg-kiegészítéssel egyidejűleg köteles teljesíteni [Inno. tv. 16. § (4) bekezdés]. Általános esetben tehát az előlegfizetés ütemezése a következő: július 20., október 20., december 20., április 20.

A járulékelőleg negyedéves összege az éves járulékelőleg egynegyede. A járulékelőleg

- az adóévet megelőző adóév fizetendő járulékának összege, ha az adóévet megelőző adóév időtartama 12 hónap volt,
- az előzőtől eltérő esetben az adóévet megelőző adóév fizetendő járulékának a működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított összege [Inno. tv. 16. § (6) bekezdés].

A kötelezettet az előlegfizetés mellett előleg-bevallási kötelezettség is terheli, amelyet a járulékbevallással egyidejűleg, annak esedékességét követő második naptári hónap első napjával kezdődő 12 hónapos időszakra kell teljesíteni, az előlegfizetési időszakokra eső egyenlő részletek feltüntetésével [Inno. tv. 16. § (5) bekezdés].

Nem kell járulékelőleget bevallania a járulékfizetésre kötelezettnek megszűnésekor, továbbá, ha járulékbevallást a cégbejegyzési eljárás befejezése miatt ad be [Inno. tv. 16. § (8) bekezdése].

Minden innovációs járulékfizetésre kötelezett gazdasági társaságot feltöltési kötelezettség terhel [Inno. tv. 16. § (10) bekezdése], azaz az adóévben megfizetett járulékelőleget az adóévi várható fizetendő járulék összegére ki kell egészíteni. Az előleg-kiegészítést az adóév utolsó hónapjának 20. napjáig kell bevallani, illetve ezzel egyidejűleg kell eleget tenni a fizetési kötelezettségének is. A feltöltési kötelezettség bevallására 2019-ben a 1901 jelű bevallás szolgál.

Az Inno. tv. 16. § (3) bekezdése alapján járulékfizetésre kötelezett gazdasági társaság a járulék éves összegét maga állapítja meg és vallja be az állami adóhatósághoz az adóévet követő adóév ötödik hónapja utolsó napjáig (általános esetben május 31-ig).

Az elszámolás szintén az üzleti év elteltével történik, azaz a járulékelőleg, a járulékelőleg-kiegészítés és a ténylegesen fizetendő járulék különbözetét az adóévet követő adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig kell bevallani és befizetni, illetve a többletbefizetést ettől az időponttól lehet visszaigényelni az állami adóhatóságtól.

Az innovációs járulék, illetve a nem első ízben az Inno. tv. hatálya alá kerülő adózók járulékelőleg bevallására a társasági adóalanyok esetében '29 és '29EUD jelű bevallás, az evaalanyok esetében a '43 jelű bevallás, a kisvállalati adóalanyok esetében a 'KIVA jelű bevallás szolgál.

Például egy naptári éves gazdasági társaságnak, amely a társasági adó alanya, a 2018. évi innovációs járulékkötelezettsége 1.600 eFt, a társaság 2019. május 31-ig nyújtja be a 2018. évről szóló elszámolását a 1829 jelű bevalláson. Ebben a bevallásban járulék előleget vall be a 2019. július 1-jétől 2020. június 30-ig terjedő időszakra. A háromhavonként fizetendő járulékelőleg mértéke a 2018-as járulékkötelezettség egynegyede, azaz 400 eFt, az egyes előlegek fizetésének időpontjai pedig a következők: 2019. július 20., 2019. október 20., 2019. december 20., 2020. április 20. Az adózó 2019. december 20-ig a 1901 jelű nyomtatványon vallja be járulékelőleg-kiegészítés összegét, amelyet – annak felmerülése esetén – az esedékes járulékelőlegen (400 eFt) felül meg kell fizetni.

A 2019. évről szóló 1929 jelű bevallást a gazdasági társaság 2020. május 31-ig nyújtja be, ezen időpontig kell teljesíteni a 2019-es járulékelőleg, a járulékelőleg-kiegészítés és a ténylegesen fizetendő járulék különbözetét is.

2. Az innovációs járulék bevallása átalakulás, egyesülés, szétválás esetén

Átalakulás, egyesülés és szétválás esetén a jogutód az átalakulás, egyesülés, szétválás napjától számított 30 napon belül köteles a jogelőd által bevallott járulékelőlegből számított (az átalakulás formájától függően azzal egyező, összesített, megosztott) járulékelőleget bevallani, és ennek alapján köteles a bevallás esedékességének napjától az adóévet követő hatodik hónap utolsó napjáig járulékelőleget fizetni. Kiválás esetén a fennmaradó gazdasági társaság e rendelkezés alkalmazásában jogutódnak is minősül [Inno. tv. 16. § (7) bekezdés].

Az innovációs járulékelőlegről a jogutódnak akkor keletkezik bevallási kötelezettsége, ha az üzleti év első napján – vagyis az átalakulás napját követő napon – járulékfizetésre kötelezett, figyelemmel a jogelőd(ök) járulékelőleg-kötelezettségére. Ha a jogelőd(ök) nem vallott(ak) be

járadékelőleget, úgy a jogutódnak akkor sincs előleg bevallási kötelezettsége, ha egyébként járadékfizetésre kötelezett.

Az átalakulással létrejött jogutód a járadékelőleg bevallási kötelezettségét 2019-ben a 19251 jelű nyomtatványon teljesíti.

3. Az innovációs járadék fizetésére első ízben kötelezett adózókra vonatkozó bevallási szabályok

Az adóévben első ízben kötelezetté váló adózók (az adóalanyi kör meghatározására figyelemmel ez a cégbejegyzés évét követő évben következik be) az első két előlegfizetési időszakra (az üzleti év első és második negyedéve) vonatkozóan járadékelőleget vallanak be és fizetnek meg. A járadékelőleg mértéke a járadék várható éves összegének időarányos része. Az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig pedig az adózók megállapítják a járadékelőleg összegét és bevallják azt. A járadékelőleget ekkor az adóévet megelőző adóév adatai alapján kell megállapítani [Inno. tv. 16. § (9) bekezdés]. Az üzleti évben első ízben kötelezetté váló adózók járadékelőleg bevallására 2019-ben a 1949 jelű bevallás szolgál.

Ha *például* a naptári éves adózó 2019. január 1-jével kerül a törvény hatálya alá, úgy be kell nyújtania a 1949-es jelű bevallást először 2019. április 20-ig, másodszor 2019. július 20-ig. Az adózó mindkét esetben a 1949-es jelű bevallás 01-es lapján járadékelőleget vall be (és fizet meg), amelynek mértéke a járadék várható éves összegének időarányos része. 2019. május 31-éig az adózónak újfent be kell nyújtania a 1949-es jelű bevallást, e bevallásban az adózó a 02-es lap kitöltésével járadékelőleget vall be a 2019. július 1-jétől 2020. június 30-ig terjedő időszak vonatkozásában. Ezt követően az adózó már az általános szabályok szerint fogja teljesíteni a járadék(előleg) bevallási kötelezettségeit.

IV. Az innovációs járadékra vonatkozó további szabályok

A naptári évtől eltérő üzleti évet választó járadékfizetésre kötelezett az üzleti év első napján hatályos jogszabályok szerint állapítja meg, vallja be, teljesíti járadékfizetési kötelezettségét és fizet előleget [Inno. tv. 16. § (13) bekezdés].

A járadékfizetésre kötelezett bevallási, befizetési és elszámolási kötelezettségének a törvény által nem szabályozott kérdéseiben, valamint a kötelezettség teljesítésének ellenőrzése tekintetében az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény [Air.] és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény [Art.] rendelkezéseit kell alkalmazni [Inno. tv. 16. § (12) bekezdés].

Az innovációs járadék adónem kódja a 184-es, a befizetéseket a 10032000-06056322 számú számlaszámra kell teljesíteni.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal